

Nr 95

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 59 § kommunallagen den 18 december 1953 (nr 753), m. m.; given Stockholms slott den 3 mars 1961.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till

- 1) lag om ändrad lydelse av 59 § kommunallagen den 18 december 1953 (nr 753); samt
- 2) lag om ändrad lydelse av 63 § kommunallagen för Stockholm den 1 mars 1957 (nr 50).

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås, att kommunernas underställningsfria lånerätt utvidgas till att omfatta lån för vatten- och avloppsanläggningar.

Förslag

till

**lag om ändrad lydelse av 59 § kommunallagen den 18 december 1953
(nr 753)**

Härigenom förordnas, att 59 § kommunallagen den 18 december 1953 skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

59 §.

Kommun äger jämväl — — — statlig myndighet.
Kommun äger därjämte, — — — statlig belåning.
Likaså må kommun, på de villkor Konungen bestämmer, upptaga lån till vatten- och avloppsanläggningar.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1961.

Förslag

till

**lag om ändrad lydelse av 63 § kommunallagen för Stockholm
den 1 mars 1957 (nr 50)**

Härigenom förordnas, att 63 § kommunallagen för Stockholm den 1 mars 1957 skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

63 §.

Staden äger jämväl — — — statlig myndighet.
Staden äger därjämte, — — — statlig belåning.
Likaså må staden, på de villkor Konungen bestämmer, upptaga lån till vatten- och avloppsanläggningar.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1961.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 mars 1961.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med cheferna för social-, inrikes-, kommunikations- och handelsdepartementen fråga om *utvidgning av kommunernas underställningsfria lånerätt i vissa fall* samt anför därvid följande.

Inledning

Kommunerna är i princip skyldiga enligt gällande bestämmelser att underställa Kungl. Maj:t sina beslut om upptagande av lån och ingående av borgen. Från denna skyldighet gäller vissa undantag, dels en beloppsmässig, på skatteunderlagets storlek beroende underställningsfrihet och dels en befrielse från underställning av flertalet låne- och borgensärenden på bostadsbyggnadsområdet.

I syfte att åstadkomma en förenkling av underställningsförfarandet beträffande kommunernas lån och därmed en minskad arbetsbelastning för både statliga och kommunala myndigheter har inom finansdepartementet gjorts en undersökning av möjligheten att vidga den underställningsfria lånerätten. Resultatet av denna undersökning redovisas i en i december 1960 upprättad *promemoria angående utvidgning av kommunernas underställningsfria lånerätt till att omfatta lån för vatten- och avloppsanläggningar* (stencilerad).

Över promemorian har, efter remiss, *yttranden* avgivits av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Älvsborgs och Gävleborgs län, kommunalrättskommittén, fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, styrelserna för svenska stadsförbundet och svenska landskommunernas förbund samt kommunala finansrådet.

Jag anhåller nu att få anmäla detta ärende och skall till en början lämna en översikt av gällande bestämmelser på området.

1† *Bihang till riksdagens protokoll 1961. 1 saml. Nr 95*

Gällande bestämmelser

Den i kommunallagarna föreskrivna underställningsskyldigheten beträffande kommunala lån och borgensåtaganden syftar i huvudsak till att åstadkomma ett skydd för den kommunala förmögenheten samt att bereda Kungl. Maj:t en överblick av och möjlighet till samordning på det ekonomiska området. Från denna underställningsplikt har emellertid medgivits vissa undantag.

Enligt 58 § kommunallagen (KL) och 62 § kommunallagen för Stockholm (KLS) får sålunda kommun upptaga lån intill ett sammanlagt belopp motsvarande för varje å kommunen belöpande skattekrona enligt den under nästföregående år fastställda taxeringen en utdebitering av sju kronor, såvitt angår i landsting ej deltagande stad, och en utdebitering av fem kronor, såvitt gäller annan kommun. Sådana lån skall vara ställda att återbetalas inom fem år och, om lånetiden är mer än ett år, att avbetalas årligen. Med lån avses enligt bestämmelserna även borgen. Denna lånerätt har tillkommit närmast för att tillgodose kommunernas behov av kassa-förlag.

Likaså får kommun enligt 59 § KL (63 § KLS) och kungörelsen den 28 november 1958 (nr 557) med vissa bestämmelser angående kommuns upptagande av lån m. m. dels upptaga vissa lån som beviljats kommunen av bostadsstyrelsen eller länsbostadsnämnd, dels åta sig ansvarighet gentemot staten för vissa lån av statsmedel på bostadsbyggnadsområdet som beviljats annan än kommunen och dels ikläda sig borgen åt bostadsföretag, till vilket utgår statligt lån, för såväl byggnadskreditiv som sekundärlån. De sist berörda bestämmelserna tillkom i huvudsak år 1953 och får ses mot bakgrunden av att prövningen från Kungl. Maj:ts sida av dessa ärenden var i allt väsentligt av formell natur. En lindring av underställningsplikten, som skulle medföra praktiska fördelar både för de statliga myndigheterna och kommunerna, ansågs därför icke medföra några påtagliga olägenheter.

Departementspromemorian

När det gällt att i förenklingssyfte undersöka möjligheten till utvidgning av den underställningsfria lånerätten har enligt departementspromemorian *anläggningar för vatten och avlopp* (va-anläggningar) varit den grupp av ärenden som mot bakgrunden av gjorda erfarenheter ansetts närmast böra komma i fråga.

Ärendena rörande dylika anläggningar utgör den största gruppen, både antalsmässigt och beloppsmässigt, som passerar finansdepartementets granskning. Antalsmässigt uppgår de i medeltal till drygt en fjärdedel av totala antalet avgjorda ärenden på finansdepartementets kommunala byrå. Under tiden 1954—1959 har, såsom framgår av följande tablå, omkring 400 va-ärenden avgjorts per år.

	Totala antalet avgjorda ärenden på kommunala byrån	Därav antal va-ärenden	Andel %
1954	1 646	364	22,1
1955	1 688	425	25,1
1956	1 462	373	25,5
1957	1 502	441	29,3
1958	1 582	419	26,5
1959	1 543	421	27,3
Summa	9 423	2 443	25,9

Beloppsmässigt faller på va-ärendena en andel av i medeltal drygt en femtedel, om jämförelse sker med totalbeloppet för samtliga förekommande ärenden. Närmare uppgifter återfinns i följande uppställning.

	Totalt beviljade belopp (lån och borgen) kr	Därav beviljade låne- och borgens- belopp för va kr	Andel %
1954	808 745 109	136 207 612	16,8
1955	770 711 721	176 816 651	22,9
1956	809 316 538	169 563 374	20,9
1957	873 970 087	150 704 354	17,2
1958	1 042 693 705	246 818 435	23,7
1959	1 283 788 251	256 909 415	20,0
Summa	5 589 225 411	1 137 019 841	20,3

Av de redovisade sammanställningarna framgår sålunda, att icke oväsentliga praktiska fördelar skulle uppnås, därest den fria lånerätten utsträcktes till att omfatta va-anläggningar.

I promemorian undersökes närmare möjligheten till en dylik åtgärd och anföres därvid i huvudsak följande.

Vid utövandet av den centrala lånekontrollen har inom finansdepartementet i *materiellt* hänseende tillämpats följande tre grundsatser: dels skall lånemedlen avse bekostande av varaktiga tillgångar, vilka medför en nytta för framtiden, som minst svarar mot de upptagna lånen, dels bör lånemedel icke komma till användning för bestridande av utgifter, som innefattas i en förvaltningsgrens normala årsbehov (ersättningsanskaffningar), även om dessa utgifter avser skapande av varaktiga tillgångar, dels bör upplåning icke ske i en sådan omfattning, att den försämrar kommunens kredit eller inskränker kommunens framtida ekonomiska rörelsefrihet.

Vad beträffar de två först angivna grundsatserna synes den ifrågasatta vidgången av den fria lånerätten icke innebära några olägenheter under förutsättning att den begränsas till att avse nyanläggningar för vattenförsörjning och avlopp. Är däremot fråga om ersättande av va-anläggning med ny sådan — dylika ärenden förekommer synnerligen sporadiskt — torde samma underställningsplikt som hittills böra gälla. Å andra sidan kan med hänsyn såväl till den förut angivna principen rörande omfattningen av kommunernas skuldbörda som till behovet av en central överblick av kreditmarknadsförhållandena viss tvekan råda rörande konsekvenserna av en ökad fri lånerätt. För att härutinnan vidmakthålla nuvarande kontroll skul-

le kunna övervägas att föreskriva underställningsplikt beträffande sådana va-ärenden, vars lånefinansiering medför ett ökat utdebiteringsbehov överstigande exempelvis en krona eller föranleder en skuldsättning, som är större än de bokförda kapitaltillgångarna. Vad först angår utdebiteringsfrågan synes en dylik föreskrift icke erforderlig, då några motsvarande bestämmelser icke ansetts påkallade i vad gäller kommuns fastställande av driftsutgifterna. Vad sedan gäller behovet av en prövning av dylika ärenden för kommuner med svag ekonomi har en inom finansdepartementet gjord undersökning visat att inga kommuner under de senaste femton åren vägrats lånetillstånd av denna anledning. Härtill kan vidare fogas den anmärkningen att vatten- och avloppsföretagen utgör ett väsentligt komplement till bostadsbyggandet, för vars lånefinansiering redan gäller vissa lättnader, samt att de i viss utsträckning finansieras med anslutningsavgifter. För att tillgodose behovet av överblick i såväl nu berörda avseenden som med hänsyn till kreditmarknadsförhållandena torde emellertid liksom hittills fortlöpande böra lämnas uppgifter till finansdepartementet rörande upptagna lån.

Utöver den materiella prövningen av låneärenden sker jämväl en *formell* sådan. I första hand tillses därvid, att ett av behörig kommunal representation fattat och i laga ordning tillkommet beslut föreligger samt att detta beslut vunnit laga kraft. Vidare undersöks, att beslutet innehåller tydliga uppgifter om lånebeloppets storlek, amorteringstid och ändamål, hur eventuella kostnader utöver lånet skall täckas (enligt 52 § KL och 56 § KLS skall sakbeslut och täckningsbeslut sammanfalla), att erforderliga tillstånd erhållits från vederbörande myndigheter, m. m. I nu angivna avseenden torde icke, lika litet som beträffande redan underställningsfria ärenden, behöva råda några betänkligheter mot att låta den fria lånerätten jämväl omfatta va-ärenden. Det torde nämligen med hänsyn till eljest uppkommande konsekvenser kunna förutsättas, att såväl kommun som kreditgivare innan lån sökes respektive beviljas förvissas sig om att de formella förutsättningarna är uppfyllda.

En annan sida av den formella prövningen gäller, huruvida det ändamål som lånet avser faller inom den kommunala kompetensen. Att så är fallet med va-anläggningar råder inga delade meningar om, under förutsättning att anläggningarna icke enbart eller i huvudsak tillkommit för att tillgodose ett enskilt näringsföretag. Beträffande ärenden där det sistnämnda förhållandet föreligger eller där det kommunala engagemanget avser borgen för ett va-företag, torde med hänsyn till frågan om den kommunala kompetensen alltjämt böra föreskrivas underställningsplikt. Å andra sidan förekommer sådana kommunala kompetensproblem som att ett municipalsamhälle fattar ett beslut, som det egentligen tillkommer moderkommunen att fatta, eller att moderkommunen underställer Kungl. Maj:t ett beslut om anläggande av va i ett därinom beläget municipalsamhälle, för vilket byggnadslagens stadsbestämmelser gäller och där sålunda va-frågan är en angelägenhet för municipalsamhället. Förekomsten av dylika kompetenskonflikter är emellertid relativt sällsynta. Att enbart ur denna synpunkt upprätthålla nuvarande underställningsplikt synes icke nödvändigt. I stället torde vederbörande moderkommuner och municipalsamhällen på lämpligt sätt böra uppmärksammas på förhållandet.

I promemorian beröres i detta sammanhang även frågan om lånerätten för sådana interkommunala va-företag som ankommer på kommunalförbund och framhålles härvidlag.

Enligt förarbetena till 1957 års lag om kommunalförbund (prop. 1957: 150) ansågs det icke vara nödvändigt och knappast heller möjligt att tillerkänna kommunalförbund underställningsfri lånerätt i analogi med bestämmelserna i kommunallagen. Den nuvarande lagen bygger i konsekvens härmed på underställningsplikt beträffande upplåning. Sedermera har i överensstämmelse med av riksdagen uttalade önskemål uppdragits åt kommunalrättskommittén att närmare utreda frågan om underställningsfri lånerätt för kommunalförbund. Med hänsyn till här redovisade omständigheter bör den nu ifrågasatta vidgningen av den fria lånerätten icke inbegripa kommunalförbund.

Sedan förevarande spörsmål behandlats utifrån de synpunkter av materiell och formell art som anlägges vid ärendenas prövning, återstår frågan i vad mån de *villkorsbestämmelser* som vanligtvis förknippas med lånetillstånden kan tillgodoses vid en fri lånerätt. Härom anföres i promemorian:

De bestämmelser som i förevarande sammanhang kommer i fråga avser dels amorteringstiden och dels föreskrifter om att eventuella statsbidrag och anslutningsavgifter skall — i den mån de icke beaktats vid vederbörande kommuns beräkning av lånebehovet — användas för omedelbar avbetalning på lånet. Beträffande amorteringstiden har genomgående tillämpats 25 år för va-anläggningar eller 15 år då en låneansökan enbart avsett kompletterande maskinutrustning för en redan bestående anläggning. I fråga om såväl amorteringstiden som avbetalningsklausulerna beträffande statsbidrag och anslutningsavgifter kan sålunda generella bestämmelser utfärdas. Skulle i undantagsfall särskilda skäl anses tala för avsteg från de generella bestämmelserna torde sådana ärenden liksom hittills kunna underställas Kungl. Maj:t för prövning.

Vad slutligen beträffar den tidigare berörda, ur kreditmarknadssynpunkt m. m. erforderliga rapportskyldigheten beträffande lånevillkor etc. är denna likaså av beskaffenhet att kunna fastställas genom generella föreskrifter.

Enligt de slutsatser som drages i promemorian synes några olägenheter icke vara förknippade med den ifrågasatta utökningen av den fria lånerätten för kommunerna under förutsättning att denna begränsas till att avse låneärenden rörande sådana nyanläggningar av va-företag inom den egna kommunen, som icke enbart eller i huvudsak tillkommit för att tillgodose ett enskilt näringsföretag. Däremot uppnås påtagliga praktiska fördelar för såväl de statliga som de kommunala myndigheterna.

Vid utformningen av bestämmelserna rörande begränsningen av den gällande underställningsplikten förordas, att införandet av detaljerade föreskrifter i kommunallagarna undviks. Såsom redan framhölls i förarbetena till nuvarande kommunallagar bör de däri intagna bestämmelserna nämligen vara av sådan allmän beskaffenhet, att de kan bestå oförändrade under en längre tidsperiod. I likhet med vad som skedde vid den år 1953 beslutade utökningen av den fria lånerätten (prop. 1953: 98) föreslås därför att i kommunallagarna endast intages en befogenhet för Kungl. Maj:t att beträffande anläggningar för vatten och avlopp meddela generella lånetillstånd. De närmare föreskrifter som därutöver erfordras beträffande

amorteringstid, statsbidrag, rapportskyldighet m. m. skall enligt förslaget meddelas av Kungl. Maj:t. De föreslagna ändringarna avses skola tillämpas från och med den 1 juli 1961.

Remissyttrandena

Samtliga remissinstanser har tillstyrkt eller lämnat det i departementspromemorian framlagda förslaget utan erinran. I flera fall har det angelägna i den föreslagna reformen understrukits liksom också i några fall framhållits sambandet med bostadsfrågorna och det naturliga i att förden skull va-frågorna blir underställningsfria.

I vissa yttranden har en ytterligare utvidgning av den föreslagna underställningsfriheten förordats. *Länsstyrelsen i Älvsborgs län* har sålunda föreslagit, att även andra lån, vilka avser ändamål, som tveklöst faller inom den kommunala kompetensen, skall vara underställningsfria. Enligt länsstyrelsens mening synes därvid i första hand böra ifrågakomma lån för uppförande av skolor och ålderdomshem. — *Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen* har ansett, att det framlagda förslaget bör utvidgas till att omfatta både ombyggnad av anläggning, om förhållandena är sådana, att åtgärden kan jämföras med nyanläggning, och utförande av till exempel särskild anordning för rening av avloppsvatten, vilken kommun blivit ålagd att utföra.

Fyra av remissinstanserna, *kommunalrättskommittén, styrelserna för svenska stadsförbundet och svenska landskommunernas förbund samt kommunala finansrådet*, har understrukit vikten av att de föreskrifter om uppgiftsskyldighet beträffande lånevillkor m. m., som förutsatts komma att utfärdas av Kungl. Maj:t, icke erhåller en sådan utformning att denna skyldighet blir betungande för kommunerna eller att de praktiska fördelarna av lagändringarna i nämnvärd grad reduceras.

Länsstyrelsen i Älvsborgs län framhåller å andra sidan, att ett av huvudsyftena med den centrala lånekontrollen — att bereda Kungl. Maj:t en överblick och möjlighet till samordning på det ekonomiska området — givetvis kommer att bli svårare att förverkliga, i den mån kommunernas underställningsfria lånerätt utvidgas. Enligt länsstyrelsens mening torde dock ha skapats tillräckliga garantier för erforderlig central överblick av kreditmarknadsförhållandena genom att kommunernas skyldighet att fortlöpande lämna uppgifter till finansdepartementet rörande upptagna lån bibehålles.

Departementschefen

Såsom huvudregel gäller, att kommunala beslut om upptagande av lån eller ingående av borgen skall underställas Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse. Underställningsplikten syftar till att åstadkomma ett skydd för den kommunala förmögenheten samt att bereda Kungl. Maj:t överblick över och möjlighet till samordning på det ekonomiska området.

Från regeln om underställningsskyldighet finns såsom framgår av den förut lämnade redogörelsen vissa undantag. Främst bör härvid nämnas den beloppsmässiga, på skatteunderlagets storlek beroende underställningsfri-

heten och befrielsen från underställningsplikt beträffande flertalet låne- och borgensärenden på bostadsbyggnadsområdet.

För att uppnå en förenkling av förfarandet på förevarande område både för de statliga och kommunala myndigheterna har inom finansdepartementet undersökts möjligheterna till en utökning av den underställningsfria lånerätten. Arbetet har bedrivits med utgångspunkt från att syftet med den centrala lånekontrollen icke skall åsidosättas. Undersökningen har resulterat i ett förslag att undantaga från underställningsplikt sådana låneärenden, som avser nyanläggningar för vatten och avlopp inom den egna kommunen och som icke enbart eller i huvudsak tillkommit för att tillgodose ett enskilt näringsföretag. Då inte mindre än ca en fjärdedel av det totala antalet avgjorda ärenden på finansdepartementets kommunala byrå avser vatten- och avloppsfrågor torde härigenom icke oväsentliga praktiska fördelar kunna vinnas.

För den föreslagna utvidgningen av lånerätten talar även ifrågavarande anläggningars nära samband med bostadsförsörjningsområdet, där, som nämnts, väsentliga lättnader tidigare genomförts i förevarande avseende.

Remissbehandlingen visar, att man allmänt godtagit den i promemorian intagna ståndpunkten. I några yttranden har en ytterligare utvidgning av den föreslagna underställningsfriheten förordats. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har sålunda föreslagit, att underställningsfriheten i viss utsträckning får avse även ombyggnad för vatten och avlopp samt anordningar för rening, som kommun blivit ålagd att utföra. Vad angår reningsanordningar torde redan av det framlagda förslaget följa, att dessa i den mån de avser nyanläggningar blir fria. Beträffande ombyggnadsarbeten är jag inte beredd att förorda någon underställningsfrihet. Sedan länge har nämligen i praxis strikt tillämpats den principen, att ersättningsanskaffningar o. dyl. inte skall lånefinansieras. Jag kan icke heller tillstyrka förslaget från länsstyrelsen i Älvsborgs län att utvidga den fria lånerätten till byggnader för skolor och ålderdomshem. Prövningen härvidlag tillgodoser synpunkter, för vilka några generella bestämmelser svårligen kan utfärdas.

Av skäl som anförts i promemorian anser jag vidare, att kommunalförbunden, vars underställningsfria lånerätt f. n. utredes av kommunalrättskommittén, skall undantagas från den föreslagna reformen.

I enlighet med det anförda vill jag förorda, att erforderliga ändringar vidtages i berörda kommunallagar. Såsom nämnts i promemorian bör dessa lagar icke belastas med detaljerade föreskrifter. Ändringarna torde därför lämpligen utformas så att kommun medges rätt att, på sätt Kungl. Maj:t närmare bestämmer, upptaga lån till vatten- och avloppsanläggningar. Det torde sedan få ankomma på Kungl. Maj:t att härvidlag meddela erforderliga föreskrifter. Jag vill i anslutning till vad som framförts från vissa remissinstanser rörande utformningen av tillämpningsbestämmelserna framhålla, att dessa givetvis inte kommer att göras mer omfattande än vad som bedömes erforderligt med hänsyn till den centrala lånekontrollen.

Lagändringarna bör träda i kraft den 1 juli 1961.

Jag övergår härefter till en fråga, som i ett speciellt hänseende sammanhänger med den föreslagna reformen. Beträffande vissa fondmedel, som förvaltas av statliga eller andra inrättningar, har i författning meddelats särskilda föreskrifter om medlens placering. Sålunda stadgas i 79 och 80 §§ lagen den 3 januari 1947 (nr 1) om allmän sjukförsäkring samt 42 § förordningen den 14 december 1956 (nr 629) om erkända arbetslöshetskassor, att allmänna sjukkassors och erkända arbetslöshetskassors tillgångar får placeras i kommunlån endast i den mån Kungl. Maj:ts tillstånd till lånens upptagande föreligger. Detta torde innebära, att kassorna efter ett genomförande av den föreslagna utökningen av den fria lånerätten kommer att vara förhindrade att utlåna medel för vatten- och avloppsanläggningar till kommuner, såvida dessa icke först sökt och erhållit Kungl. Maj:ts tillstånd. Dessa kassor har emellertid under senare år endast i mycket ringa omfattning utlånat medel till kommuner, varför de berörda villkoren angående medlens placering inte nämnvärt torde komma att inverka på räckvidden av den föreslagna reformen. Enligt vad jag inhämtat har man för övrigt i socialdepartementet uppmärksamheten riktad på frågan om dessa placeringsbestämmelser och avser att inom en snar framtid upptaga densamma till omprövning.

Placeringsbestämmelser av väsentligen likartad innebörd gäller f. n. beträffande förvaltningen av folkpensioneringsfonden och riksförsäkringsanstaltens yrkesskadeförsäkringsfond. Chefen för socialdepartementet torde emellertid komma att föreslå framläggande av en proposition till årets riksdag rörande vissa organisationsfrågor inom socialförsäkringsområdet. I samband härmed kommer även att föreslås sådana ändringar i gällande föreskrifter angående placeringen av nämnda fonder, att den nu berörda spärrregeln undanröjes.

Även i några andra sammanhang lämnas föreskrifter om att fondmedel får utlånas till kommuner i huvudsak endast i den mån dessa erhållit Kungl. Maj:ts lånetillstånd. Sådana villkor inrymmes i 19 § lagen den 24 mars 1938 (nr 96) om understödsföreningar och 274 § lagen den 17 juni 1948 (nr 433) om försäkringsrörelse. Jämlikt dessa bestämmelser kan dock där avsedda fondmedel även redovisas i andra värdehandlingar, som till sin art och till den säkerhet de erbjuder kan anses jämförliga med bland annat skuldförbindelser för kommunlån, som godkänts av Kungl. Maj:t. Enligt vad jag under hand erfarit rörande praxis inom försäkringsinspektionen, som är tillsynsmyndighet för flertalet understödsföreningar och för livförsäkringsbolagen, synes därför något hinder i allmänhet icke föreligga att i förekommande fall utlämna även underställningsfria kommunlån.

De av mig nu berörda förhållandena synes sålunda i allt väsentligt inte reducera de praktiska fördelar som i övrigt uppnås med den föreslagna utvidgningen av den underställningsfria lånerätten.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att antaga inom finansdepartementet upprättade förslag till

1) *lag om ändrad lydelse av 59 § kommunallagen den 18 december 1953 (nr 753); samt*

2) *lag om ändrad lydelse av 63 § kommunallagen för Stockholm den 1 mars 1957 (nr 50).*

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

B. Natt och Dag